

VOORMIJN
DIER 



Vuurwerkangst?

Alles wat je moet weten voor een fijne jaarwisseling

Welkom dierenvriend,

Ongetwijfeld gaat ook dit jaar weer knallend eindigen. Voor dieren zijn de onverwachte knallen echter geen feestje. Geef je huisdier een jaarwisseling zonder angst. Lees in dit e-book hoe je dit aanpakt.

Wie zijn wij?

VoorMijnDier is de webshop van meer dan 250 dierenartsenpraktijken in Nederland. Op deze webshop kun je alles vinden voor de gezondheid van jouw dier: veilige, verantwoorde producten én advies van dierenartsen en -assistenten.

Wat weet je na het lezen van dit e-book?

- wat vuurwerkangst is
- hoe vuurwerkangst ontstaat
- hoe je vuurwerkangst kunt herkennen
- hoe een vuurwerkangst training werkt en hoe jezelf aan de slag kunt
- wat voor middelen er op de markt zijn die jouw dier kunnen geruststellen
- wanneer je met welk middel dient te beginnen
- hoe je vuurwerkangst kunt voorkomen

Op het einde van dit mini e-book vind je nog een aantal do's en don'ts voor oudejaarsdag.

Even voorstellen

Dit e-book is gecontroleerd op juistheid door:

Dierenarts Tessa van Eekeren-Bleeker
Dierenkliniek Purmerend

“Ik ben Tessa van Eekeren. Ik ben 7 jaar dierenarts voor gezelschapsdieren en sinds 1 jaar mede-eigenaar van onze mooie praktijk: Dierenarts Purmerend. De laatste jaren heb ik extra ervaring opgedaan in de gebieden die ik extra leuk vind. Namelijk de echografie en chirurgie, met name de laparoscopische sterilisaties van teven. Dagelijks met dieren werken blijft ontzettend leuk!

Thuis kan ik er ook geen genoeg van krijgen. We delen ons leven met 3 honden, 2 katten en 2 paarden.”



Inhoudsopgave

| | |
|--|----|
| Wat is vuurwerkangst? | 3 |
| Hoe ontstaat vuurwerkangst? | 3 |
| Hoe herken je vuurwerkangst bij je hond of kat? | 3 |
| Vuurwerkangst training | 4 |
| Waarom een vuurwerkangst training? | |
| Hoe werkt een vuurwerkangst training? | |
| Hoe succesvol is een vuurwerkangst training met een geluidsopname? | |
| Tips voor een succesvolle vuurwerkangst training | |
| Geruststellende middelen | 6 |
| Feromonen | |
| Telizen | |
| Zylkène | |
| Thundershirt | |
| Op basis van kruiden/planten | |
| Calm diëten | |
| Medicatie tegen vuurwerkangst | |
| Wanneer kan ik van welk hulpmiddel gebruik maken? | 8 |
| Vuurwerkangst voorkomen? | 9 |
| Socialisatie | |
| Laat je dier niet alleen thuis met oud en nieuw | |
| Vuurwerk afsteken | |
| Do's en don'ts voor een fijne jaarwisseling | 10 |
| Wat kun je beter wel doen? | |
| Wat kun je beter niet doen? | |

Wat is vuurwerkangst?

Wanneer jouw hond/kat vuurwerkangst heeft, vertoont jouw dier symptomen van angst zodra er vuurwerk afgestoken wordt binnen zijn/haar gehoorafstand. De angst voor harde geluiden is een natuurlijke angst die in verband staat met overlevingsdrang. Vrijwel ieder dier reageert bij het horen van een hard geluid. Echter reageren sommige dieren heftiger dan anderen.

Hoe ontstaat vuurwerkangst?



Vuurwerkangst ontstaat wanneer jouw dier een negatieve ervaring met vuurwerk heeft en daarbij de link legt met het vuurwerk of een factor die daarmee te maken heeft. Naast de harde knallen van het vuurwerk kunnen dieren ook bang zijn voor de flitsen, trillingen, de sissende en/of fluitende tonen of de geur van buskruit die gepaard gaat met het afsteken van vuurpijlen.

Hoe herken je vuurwerkangst bij jouw hond of kat?

Een dier met vuurwerkangst kan de volgende symptomen vertonen:

- heftig blaffen, janken of piepen
- zich willen verstoppen onder of in meubels
- onderdaniger of aanhankelijker zijn dan anders
- wegvluchten uit huis of juist het niet meer naar buiten durven
- nerveus of onrustig rondlopen
- overdreven alert zijn
- plots weer onzindelijk zijn
- niet willen eten
- stresssignalen afgeven, zoals overmatig aflikken van de bek, trillen, pootje heffen, niezen, hijgen en gapen

Andere angsten?

Vertoont jouw dier alleen angstsymptomen wanneer er vuurwerk wordt afgestoken of zie je deze symptomen vaker terugkomen? Geluidsfobieën komen vaak voor in combinatie met andere angststoornissen, zoals verlatingsangst.

Heb jij het vermoeden dat jouw dier meerdere angsten heeft? Raadpleeg dan een gedragsdeskundige.

Vuurwerkangst training

Waarom een vuurwerkangst training?

Het lijkt wellicht overdreven om een training te volgen voor die paar dagen in het jaar dat er vuurwerk wordt afgestoken. Het gebeurt echter vaak dat angst zich gaat generaliseren. Dit betekent dat je dier dezelfde angst kan gaan ervaren bij bijvoorbeeld of andere onverwachte geluiden zoals onweer. Dit kan steeds erger worden. Ook kan het zijn dat je huisdier vuurwerk gaat associëren met buiten en daarom niet meer naar buiten durft.

Hoe werkt een vuurwerkangst training?

Het doel van deze training is om de geluiden van vuurwerk te associëren met iets leuks, waardoor jouw dier minder angst zal ervaren wanneer er vuurwerk is.

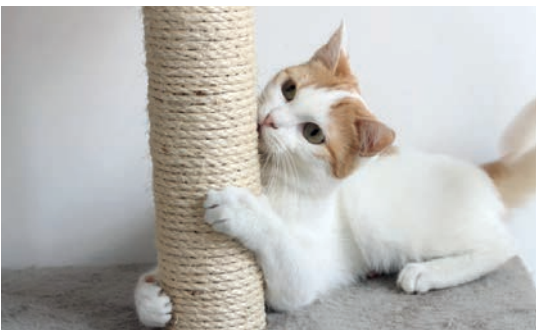


1. Veilige plek

Creëer een week voor de training een veilige plek voor jouw dier. Dit kan bijvoorbeeld de bench zijn met een deken eroverheen, maar ook een mand of kattenholletje. Je dier moet zich er fijn en ontspannen in voelen.

2. Vuurwerkgeluiden

Om vuurwerkgeluiden te simuleren kun je gebruik maken van een speciale vuurwerk cd. Gebruik bijvoorbeeld Clix Noises & Sounds van Company of Animals. Er zijn echter ook geluidsfragmenten te vinden via het internet. Probeer de situatie zo goed mogelijk na te bootsen door de geluiden bijvoorbeeld bij het raam af te spelen. Bij voorkeur op meerdere boxen/speakers tegelijkertijd. Zet niet direct het geluid op het hoogste volume, maar bouw dit langzaam op.



3. Spelen of iets lekkers

Vervolgens zet je de vuurwerkgeluiden op een laag volume aan en wacht je ongeveer 10 seconden. Ga nu met je dier spelen of biedt hem of haar wat lekkers aan. Laat je huisdier rustig wennen aan de geluiden en zet tijdens de verschillende trainingssessies het geluid steeds iets harder. Wanneer jouw hond of kat erg schrikt van het geluid of angstsymptomen gaat vertonen, dan staat het geluid te hard en ben je te snel gegaan. Je dient het geluid dan weer zachter te zetten en opnieuw te beginnen met het opbouwen van de geluiden.

Bouw langzaam de tolerantie van jouw dier op en maak de sessies niet te lang (maximaal 3-5 minuten). Plan ongeveer 8 tot 12 sessies per week en doe er maximaal 3 per dag met een pauze van minstens 4 uur. Gemiddeld duurt de training 1 tot 6 weken, maar het kan ook een aantal maanden duren. Dit is afhankelijk van jouw huisdier.

Is jouw dier extreem bang? Zelfs tijdens het trainen met vuurwerkgeluiden op een laag volume? Raadpleeg dan jouw dierenarts. Er is medicatie beschikbaar die de angst van jouw dier kan verminderen, maar niet het leervermogen onderdrukt. Hiernaast kan je ook samen met een gedragsdeskundige een passend trainingsschema opstellen om jou en jouw dier te helpen.

Hoe succesvol is een vuurwerkangst training met een geluidsopname?

Het is per dier verschillend hoeveel hij of zij aan een dergelijke vuurwerkangsttraining heeft. Dit komt omdat de angst niet altijd alleen ontstaat door het geluid, maar zoals al eerder is aangegeven ook kan ontstaan door de lichtflitsen of de geur van vuurwerk (buskruit). Je kunt de vuurwerkangst training voor deze dieren langzaam uitbreiden door deze gebeurtenissen ook te simuleren. Gebruik bijvoorbeeld een camera met flitsfunctie om lichtflitsen te simuleren of gebruik trekrotjes (op een gepaste afstand) om de buskruitgeur na te bootsen.

Tips voor een succesvolle vuurwerkangst training:

- Ken jouw huisdier en zijn of haar trekjes. Zorg dat je angst bij jouw dier kan herkennen.
- Wees geduldig en ga niet overhaast te werk. Als je te snel gaat, vertraagt dit juist het leerproces.
- Begin op tijd. Het zou jammer zijn als jullie niet op tijd klaar zijn of dat er tijdens het trainen echt vuurwerk wordt afgestoken.
- Straf je dier niet voor zijn angstreactie. Dit maakt jouw dier alleen maar angstiger en onzeker.
- Probeer af te wisselen met momenten waarop je de sessies plaats laat vinden. Als je de sessie bijvoorbeeld altijd direct na de wandeling doet, zal jouw dier dit patroon herkennen. Hierdoor is de training minder effectief.

Weet je niet zo goed hoe je de training kunt aanpakken of twijfel je of je de angstsignalen kunt herkennen? Raadpleeg een gedragsdeskundige. Hij/zij kan precies uitleggen waar je op moet letten en hoe je de training het beste kunt aanpakken.

Geruststellende middelen

Er zijn diverse middelen te koop om je dier gerust te stellen. Zorg altijd dat je de gebruiksaanwijzing goed leest voordat je deze producten gaat gebruiken. Met de meeste producten moet je ruim van tevoren beginnen. Oriënteer je dus op tijd. Het effect van deze middelen kan verschillen per dier.

Feromonen

Feromonen zijn (geur)signalen die door dieren van hetzelfde soort worden gebruikt om te communiceren. Adaptil (voor honden) en Feliway (voor katten) bootsen het natuurlijke feromoon na dat het dier geruststelt. Deze producten drogeren het dier niet en beperken het natuurlijke gedrag van jouw dier niet.

Adaptil is beschikbaar in een verdamper, spray en halsband. Feliway is beschikbaar in een verdamper en spray. Voor vuurwerkangst zijn vooral de verdamper en de halsband geschikte middelen.



Verdamper

Om jouw dier tijdens de jaarwisseling gerust te stellen, moet je voor het beste resultaat de verdamper minimaal 2 weken van tevoren al in het stopcontact doen. Zorg dat je de verdamper in de ruimte plaatst waar jouw dier het meeste verblijft (en verblijft tijdens oud en nieuw). De verdamper is tevens inzetbaar als hulpmiddel bij de vuurwerkangst training. Het helpt bij het creëren van een veilige plek voor jouw dier.



Halsband

De halsband van Adaptil is ideaal bij het uitlaten van jouw hond tijdens de jaarwisseling. Deze halsband laat continu een geruststellend feromoon vrij waarmee jouw hond zich meer op zijn of haar gemak voelt tijdens deze wandelingen.



Tabletten

Er bestaan ook Adaptil tabletten. Deze tabletten werken niet met feromonen, maar met onder andere L-Theanine. Deze snelwerkende tabletten zorgen voor een tijdelijke geruststelling bij je hond. Geef de tabletten twee uur voor oud en nieuw. Een voordeel aan deze tabletten is dat deze gecombineerd mogen worden met de andere Adaptil producten.

Telizen

Telizen is een rustgevend supplement dat dagelijks gegeven dient te worden. De pillen bevatten de werkzame stof L-Theanine, een stof die ook in groene thee zit. Deze stof heeft een ontspannende werking op honden en katten. Telizen is ook een geschikt middel om te gebruiken tijdens training, bijvoorbeeld vuurwerkangsttraining. Telizen zorgt ervoor dat de extreme angstreactie afgezwakt wordt. Daarnaast werkt het rustgevend en verhoogt het de leer capaciteit van het dier. Niet iedere hond/kat reageert even snel op het supplement. Het beste kun je daarom minimaal 6 weken vóór de jaarwisseling beginnen met het geven van de Telizen tabletten. De tabletten zijn zeer smakelijk waardoor de toediening erg gemakkelijk is. De tabletten kunnen uit de hand of met de voeding worden gegeven.



Zylkène

Zylkène helpt honden en katten om te gaan met veranderingen en ongemakkelijke situaties. Dit voedingssupplement bevat alpha-casozepine (op basis van melkeiwit) en zorgt voor een ontspannen gevoel zonder dat je dier suf wordt. Wanneer je Zylkène inzet bij vuurwerkangst dien je hier de eerste week van december mee te beginnen. Geef je dier iedere dag één capsule. Gezien het in de eerste week van januari ook nog kan voorkomen dat er vuurwerk wordt afgestoken, wordt er aangeraden dit tot en met de eerste week van januari te geven. Zylkène zit in capsules die je kunt breken en over de voeding van je dier kunt geven.



Thundershirt

Thundershirts zijn T-shirts voor honden die een bepaalde (zachte) constante druk uitoefenen op de romp van je hond. Het idee achter het Thundershirt is vergelijkbaar met het inbakken van baby's: hiermee voelt het dier zich geborgen. Honden die onrustig en angstig worden in bepaalde situaties kunnen baat hebben bij de constante druk van de strakke stof. Deze zachte druk heeft een kalmerend effect.

Het Thundershirt werkt zodra jouw hond het shirt aan heeft. Sommige honden dienen echter nog even te wennen aan het dragen van een kledingstuk. Zorg er daarom voor dat je dier het shirt al een paar keer heeft aangehad voordat je deze inzet als hulpmiddel op oudejaarsavond.

Weekendje weg?

Je kunt er ook voor kiezen om met jouw dier een weekendje weg te gaan naar een vuurwerkarm of -vrij gebied. Er zijn in Nederland een aantal vakantieparken die strenge regels omtrent vuurwerk hanteren, waardoor deze parken een uitkomst kunnen zijn voor dieren met vuurwerkangst.

Op basis van kruiden/planten

Er zijn ook voedingssupplementen op de markt die met bepaalde kruiden en planten rust kunnen geven aan je hond of kat. De resultaten hiervan verschillen per dier. Voorbeelden van deze middelen zijn Phytonics Strezz en PUUR Tranquil. Wil je een dergelijk middel geven? Overleg dan even met jouw dierenarts.



Calm Diëten

Er zijn speciale voedingen op de markt met rustgevende stoffen die jouw dier ondersteuning kunnen bieden bij stressvolle situaties. Deze voeding is beschikbaar voor zowel hond als kat. Deze voeding kun je het beste al een langere tijd (minimaal een maand) voor de stressperiode gaan voeren. Vraag je dierenarts om advies. Het is belangrijk deze voedingsverandering geleidelijk te introduceren bij jouw dier. Een goed schema is:

- Twee dagen: 25% nieuwe voeding, 75% eerdere voeding
- Twee dagen: 50% nieuwe voeding, 50% eerdere voeding
- Twee dagen: 75% nieuwe voeding, 25% eerdere voeding

De week na de jaarwisseling kun je weer geleidelijk (zie schema) overgaan op de eerdere voeding van jouw dier.

Let op: Calm diëten zijn geen geschikte voedingen voor dieren met een nier, hart of alvleesklier-aandoening. Wanneer jouw dier al speciale voeding (dieetvoer) krijgt, is een verandering van dieet niet aan te bevelen.



Medicatie tegen vuurwerkangst

Ook bij de dierenarts is diverse medicatie beschikbaar die je op de dag zelf kunt inzetten. Informeer naar de mogelijkheden bij jouw dierenartsenpraktijk.

Wanneer kan ik van welk hulpmiddel gebruik maken?

Met de meeste producten moet je al eerder beginnen, benieuwd wanneer je van welk middel gebruik kunt maken? Vind hier een overzicht:

| Twee maanden voor oudejaarsavond | Vier weken voor oudejaarsavond | Twee weken voor oudejaarsavond | Oudejaarsavond |
|----------------------------------|--------------------------------|--------------------------------|-----------------------------|
| Vuurwerkangst training | Telizen | Adaptil verdamper | Adaptil tabletten |
| | Calm diëten | Feliway verdamper | Adaptil halsband |
| | Zylkène | Thundershirt | Medicatie via de dierenarts |

Vuurwerkangst voorkomen?

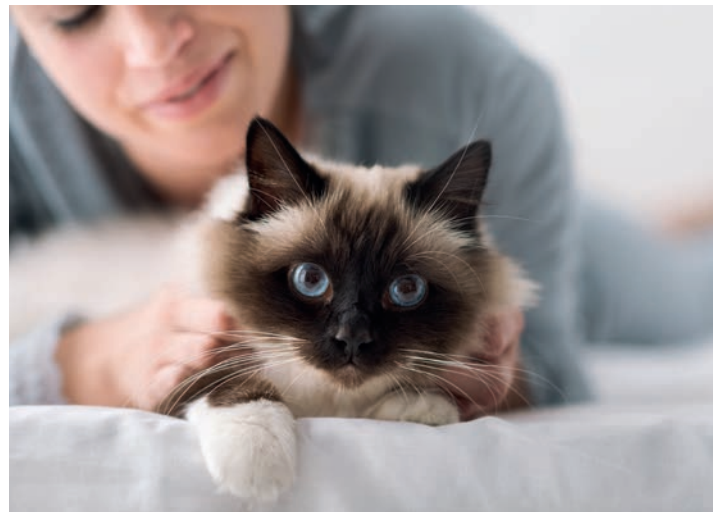
Je kunt er helaas niet voor zorgen dat jouw dier geen vuurwerkangst ontwikkelt, maar met de juiste maatregelen kun je de kans hierop verkleinen.

Socialisatie

Socialisatie in de puppy-/kittentijd is cruciaal. In deze periode kun je jouw dier met harde geluiden in aanmerking laten komen en er voor zorgen dat hij/zij het geluid als een normaal geluid ervaart. Op deze manier voorkom je angst wanneer je dier ouder is. Hoe pak je dit aan? Zorg dat je op tijd begint en dat het echte vuurwerk niet het eerste kennismakingsmoment is met harde geluiden. Gebruik hiervoor een vuurwerk cd of online geluidsfragment en bouw het langzaam op. Doe dit terwijl je jouw kitten of pup verwent met iets lekkers of uitdaagt met een spelletje. Vind de volledige aanpak van deze training in het hoofdstuk vuurwerkangst training.

Laat je dier niet alleen thuis met oud en nieuw

Vooraf de eerste keer weet je niet hoe je dier gaat reageren op het vuurwerk. Sommige dieren doet het helemaal niets en anderen raken volledig in paniek. Als jij niet thuis bent wanneer het vuurwerk los barst en jouw dier wordt angstig, dan heeft hij of zij niemand die hem/haar gerust kan stellen. Alleen al door aanwezig te zijn, kun jij jouw dier steunen in deze angstige situatie. Belangrijk is wel dat je jouw dier geen extra aandacht geeft of je anders gedraagt dan normaal.



Vuurwerk afsteken

Zorg dat je dier geen negatieve ervaring ontwikkelt wanneer er vuurwerk wordt afgestoken.

- Houd je dier zoveel mogelijk binnen op oudejaarsdag. Katten kun je het beste al een aantal dagen van tevoren in huis houden zodat ze er niet vandoor kunnen gaan.
- Zorg er voor dat er geen vuurwerk afgestoken wordt in de buurt van het verblijf/kamer waar jouw dier zich bevindt. Vraag ook buren hier rekening mee te houden.
- Wanneer je zelf vuurwerk afsteekt, doe dit op een zo groot mogelijke afstand van jouw huis.

Lees ook de do's en don't die je kunt gebruiken op oudejaarsdag.

Do's en don'ts voor een fijne jaarwisseling

Wat kun je beter wel doen?

Do's:

- Houd je kat enkele dagen voor de jaarwisseling al binnen. Veel katten schrikken van de eerste vuurwerkknallen en gaan ervandoor.
- Creëer een veilige plek voor je dier waar hij of zij van tevoren al aan kan wennen. Denk voor een hond aan een afgedekte bench met een zacht dekentje of een zacht kussen en zijn of haar favoriete speeltjes. Voor een kat kun je een kamer creëren met diverse verstoppelkjes en leuke speeltjes. Vergeet hier geen kattenbak, water en eten neer te zetten.
- Probeer de geluiden en het licht van het vuurwerk zo veel mogelijk te dempen. Doe de ramen en gordijnen dicht en zet de radio/tv en het licht aan.
- Probeer de aandacht af te leiden van het vuurwerk. Je kunt de aandacht afleiden met een lekkere kluif, een speeltje, een voerbal of een dierenpuzzel.
- Blijf zelf rustig en kalm zodat jouw dier aanvoelt dat er niks aan de hand is.
- Chip je dier. Mocht je dier er toch onverwachts tussenuit glijpen dan is de kans groter dat je jouw dier weer terug krijgt.
- Geef je dier steun (jij bent ook een veilige plek), maar troost hem of haar niet. Gedraag je niet anders dan normaal, maar laat hem of haar tegen je aan liggen als jouw dier dit graag wil.

Wat kun je beter niet doen?

Don'ts:

- Haal je dier nooit uit zijn of haar veilige plek/schuilplaats.
- Geef geen medicijnen die voor mensen bedoeld zijn. Mocht je toch twijfelen, raadpleeg dan jouw dierenarts.
- Straf je dier niet als hij of zij angstig is, maar geef ook geen extra aandacht.
- Laat je hond niet uit tijdens het geknal. Laat hem of haar tijdens de 'echte' knallen even uit in de tuin of maak een hele korte wandeling.

VOORMIJN **DIER**

Direct aan de slag!

Op voormijndier.nl kun je alles vinden om jouw dier te trainen en ondersteunen. Zo vind je op VoorMijnDier:

- vuurwerk cd's
- trainingsnoepjes
- mandjes en benches
- geruststellende middelen (o.a. Feliway, Zylkène en Telizen)
- calm diëten

Wil je nog meer lezen? Op onze website vind je nog veel meer informatie over de gezond en verzorging van jouw dier. Onze dierenartsen en -assistenten geven jou graag advies!

www.voormijndier.nl.